
Reaktiivinen niveltulehdus

Reuma-lehti 1/2015 (25.2.2015)

Mikä: Reaktiivinen niveltulehdus on nivelvaiva, joka syntyy reaktionä bakteeritulehdukselle.

Ketkä sairastuvat: Suomessa siihen sairastuu vuosittain noin tuhat henkilöä. Yleisin sairastumisikä on 20 – 30 vuotta. Sairaus on yhtä yleinen miehillä ja naisilla, mutta miehillä oireet ovat usein voimakkaammat. Sitä esiintyy myös lapsilla, mutta hyvin harvoin vanhuksilla. Ei tiedetä varmasti, miksi iäkkäät eivät sairastu niveltulehdukseen, vaikka heillä olisi ripulitauti.

Sairauden eteneminen: Nivelkalvo reagoi tietyn tyyppiselle infektiolle siten, että nivelkalvolle syntyy tulehdusreaktio. Elimistö kehittää immuunireaktion omia kudoksia kohtaan. Eläviä bakteereita ei nivelessä ole.

Jos tautiin liittyy niveloireiden lisäksi silmän, ihon tai suun, sukuelinten tai virtsaputken limakalvojen tulehdusoireita, on aiemmin puhuttu Reiterin oireyhtymästä. Reaktiiviset niveltulehdukset kuuluvat spondylartropatioiden sairausryhmään. Joidenkin virusinfektioidenkin jälkeen voi esiintyä lievä niveltulehdustauti.

Taipumus: Osaksi niveltulehduksen edellytyksenä on periytyvä taipumus, sillä useimmilla sairastuneista on HLA-B27 –kudostekijä. Muitakin alttiustekijöitä on tutkimusvaiheessa. 14:lla sadasta suomalaisesta on kyseinen antigeeni. Kampylobakteerin suhteen sillä ei ole merkitystä.

Sen sijaan niveloireiden pitkittymisen riski on suurempi klamydian, Yersinian ja Salmonellan yhteydessä, jos sairastuneella on HLA-B27-kudostekijä. Osalle kehittyy aikaa myöten selkärankareuman kaltainen tauti.

Oireet: 1–3 viikkoa ripulin tai sukuelinten infektion jälkeen jokin nivel kipeytyy ja turpoaa. Alkuperäinen infektio on yleensä ohi nivelten sairastuessa. Aina siitä ei ole ollut mitään oireitakaan.

Useimmiten sairastuu muutamia niveliä, harvoin enempää kuin viisi niveltä. Alaraajojen nivelet sairastuvat useammin kuin käden nivelet. Tyypillinen on sormen tai varpaan makkaramainen turvotus. Ristiselässä olevat risti-suoliluunivelet (SI-nivelet) kipeytyvät usein.

Niveltaudin lisäksi voi olla hilsehtivää ihottumaa lähinnä jalkapohjissa, kynsimuutoksia tai rakkuloita sukuelinten limakalvolla (balaniitti), silmän punoitusta tai virtsaputken tulehdusoireita (Reiterin oireyhtymä). Lievä kuumeilu ja väsymys ovat tavallisia. Tulehduksen merkkeinä veren lasko ja CRP kohoavat.

Toteaminen: Reaktiivinen niveltulehdus on melko helppo todeta, jos potilaalla on ollut edeltävä ripuli tai sukuelinten infektio. Joskus infektion oireet ovat hyvin vähäisiä tai niitä ei ole ollut lainkaan.

Hoito: Niveltulehduksen aiheuttanut infektio hoidetaan antibiooteilla, jos on vähänkin epäilyä siitä,

etteivät bakteerit ole jo hävinneet. Klamydian aiheuttamissa tapauksissa on hoidettava myös sukupuolipartneri. Nivel tulehduksen hoitona käytetään tulehduskipulääkkeitä, joskus kortisonivalmisteitakin joko niveliin ruiskutettuna tai suun kautta.

Turvonnutta niveltä ei saa ylimäärin kuormittaa, mutta sitä on hyvä liikuttaa liikeradan ja lihasvoiman ylläpitämiseksi. Jääpussi lievittää tulehdusta ja kipua.

Reumalääkitys aloitetaan, jos nivel tulehdus ei laannu nopeasti. Useimmiten käytetään sulfasalatsiinia. Biologisista lääkkeitä ovat TNF-salpaajat kroonistuvassa taudissa tehokkaita.

Jos on sairastanut reaktiivisen nivel tulehduksen, on uusiutumisen estämiseksi varottava etenkin sukupuolitauteja. Matkailun yhteydessä on kaikenlainen hyvä hygienia tarpeen. Reaktiivinen nivel tulehdus paranee yleensä viimeistään muutamassa kuukaudessa, joskin nivelten kipuilua voi kestää pitempään.

Lähde: [Reuma-aapinen](#)

[Jätevedestä tulehduksia Nokialla](#)

[Sivun alkuun](#)

[Takaisin](#)